Gemeente Geertruidenberg

Zaaknummer: 20240626120821

Memorie van antwoord

Aan	:	de leden van de gemeenteraad
Van	:	het college van burgemeester en wethouders
Datum	:	5 november 2024
Onderwerp	:	memorie van antwoord n.a.v. gestelde vragen in de debatterende raad van 31 oktober 2025 over de meerjarenbegroting 2025-2028.
Vraag van	:	Diverse fracties

Bij de behandeling van de meerjarenbegroting 2025 – 2028 in de debatterende raad van 31 oktober 2024 zijn diverse vragen gesteld over:

A. Beslispunt 7
B. De 10% regeling van de Vrije Algemene Reserve
C. Verschillende type en taalfouten (kennelijke verschrijvingen)

In deze MvA willen wij omtrent deze 3 punten nader informeren.

A. Beslispunt 7.
Beslispunt 7 luidt:

Het voordelige begrotingssaldo van 2025 vast te stellen op € 4.000 en de nadelige begrotingssaldi van 2026 tot en met 2028 van respectievelijk € 3.360.000, € 3.780.000 en € 3.981.000 ***vooralsnog*** *te onttrekken uit de Vrije Algemene reserve.*

Dit beslispunt wordt al jaren op dezelfde wijze geformuleerd. Het raadsvoorstel voor de begroting van 2025 - 2028 is daarmee niet anders dan de raadsvoorstellen voor begrotingen uit eerdere jaren. De bestendige gedragslijn wordt hiermee voortgezet. Dit beslispunt geeft duidelijk aan wat op het moment van besluitvorming het overschot of het tekort voor de komende jaren is.

Dit heeft enerzijds een administratieve achtergrond: in de financiële systemen moet op nul worden uitgekomen om de begroting te kunnen inlezen, het beginsaldo zuiver te kunnen houden en van daaruit mutaties te kunnen verwerken. Ieder P&C-product begint met immers met het laatst bekende saldo.

Dit heeft anderzijds ook een inhoudelijke achtergrond. Na vaststelling van de begroting 2025-2028 worden deze saldi doorgerekend in de cijfers van toekomstige P&C producten. Denk hierbij aan de meerjarige doorrekening van de staat van reserves, de daarmee samenhangende geprognosticeerde balans, de doorrekening van meerjarige solvabiliteitsratio's en de daarvan weer afhankelijke mogelijkheden om een deel van de Vrije Algemene Reserve als structureel dekkingsmiddel in te zetten.

Wij snappen dat beslispunt 7 verwarrend kan overkomen, maar deze besluitregel is noodzakelijk vanwege de daarvan afgeleide financiële consequenties in de meerjarenramingen. Het gaat dus niet alleen om het saldo sec, maar ook om de achterliggende gevolgen. Dit is dan ook, los van andere financiële ontwikkelingen, het bedrag aan ombuigingen dat in structurele zin nog gevonden moet gaan worden.

Voor het geval dat bij uw raad het beeld mocht zijn ontstaan dat ons college berust in de begrote voorlopige forse nadelen voor de jaren 2026 tot en met 2028, wijzen wij u op de laatste tabel in het raadsvoorstel (pagina 4) en de inleiding van de begroting (pagina 10), waaruit blijkt dat wij voor de jaren '27 en '28 al wel een aanvullende, nog nader te concretiseren, aanvullende taakstelling voor het sociaal domein in beeld hebben gebracht, maar nog niet hebben ingerekend.

B. De 10% regeling van de Vrije Algemene Reserve
De zogenaamde 10% regeling van de Vrije Algemene Reserve maakt het mogelijk om 10% van de Vrije Algemene Reserve aan te merken als structurele inkomst. Hierbij moet wel rekening gehouden worden met de ondergrens voor de solvabiliteitsratio van 20%. De solvabiliteitsratio is het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal.

Gemeente
Geertruidenberg

De omvang van de Vrije Algemene Reserve is daarmee afhankelijk van het balanstotaal. Als **bijlage 1** bij deze memorie van antwoord hebben wij een overzicht opgenomen waaruit duidelijk wordt dat wij vanaf 1 januari 2024 zoveel als mogelijk toevoegen aan de Vrije Algemene Reserve teneinde hiervan in latere jaren gebruik te kunnen maken. Volgens dit overzicht komt solvabiliteitsratio bij maximaal gebruik van de 10% regeling per 1 januari 2028 onder de ondergrens.

C. Verschillende type en taalfouten (kennelijke verschrijvingen)

Door diverse partijen is aangegeven dat er in de meerjarenbegroting 2025 – 2028 diverse taal en typefouten zitten. Op 29 oktober 2024 is hierover een raadsinformatiebrief gestuurd. De daarin opgenomen wijzigingen zijn allen technisch van aard maar kunnen pas worden doorgevoerd wanneer u daartoe ook besluit. Geadviseerd is om de wijzigingen die in deze raadsinformatiebrief zijn opgenomen onderdeel te maken van de besluitvorming bij de begroting. Op dat moment kunnen we dit ook in Pepperflow corrigeren zodat u hier een verbeterde versie kunt lezen.

Wij hebben goed geluisterd naar de mening van de gemeenteraad en besloten om de voorliggende begroting te controleren op “kleine foutjes” die aan te merken zijn als kennelijke verschrijving. Wij hebben deze in het document aangepast (punten, komma’s, dt, etc.). Dit document, de meerjarenbegroting met alle tekstuele wijzigingen, treft u als **bijlage 2** aan. Uit de controle bleek dat er nog een beperkt aantal inhoudelijke tekstuele aanpassingen wenselijk is. Deze aanpassingen zijn in **bijlage 3** opgenomen. Voorgesteld wordt om bijlagen 2 en 3 eveneens mee te nemen in de besluitvorming.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Geertruidenberg,

de secretaris a.i.,	de burgemeester,
R. Brekelmans	M. Witte

Bijlage: 1 Ontwikkeling Vrije Algemene Reserve
Bijlage 2: Meerjarenbegroting 2025-2028 inclusief verbeteringen.
Bijlage 3: Overzicht inhoudelijke tekstuele aanpassingen aanvullend op de RIB van 29-10-2024

Gemeente Geertruidenberg

Bijlage 1: Ontwikkeling Vrije Algemene Reserve

	Stand Vrij Algemene reserve	Structureel 10% Incidenteel restant	Solvabiliteitsratio zonder onttrekking	Solvabiliteitsratio met onttrekking	
Saldo Vrije Algemene Reserve op 1 januari 2024	**5.267.297**		29,66%	29,66%	
Toevoegingen in het begrotingsjaar 2024:					
Overschot Jaarrekening 2023	2.067.000				
Opbrengst grondverkopen 2024, 1	1.210.000				
Opbrengst grondverkopen 2024, 2	1.450.000				
Opbrengst grondverkoop Tennet 380 kV	160.000				
Reserve noodfonds 2023	464.981				
Reserve WVG	8.560				
Stuimuleringsfonds aanpassing eigen woning	50.000				
Reserve dualisme raad	50.000				
Reserve decentralisaties	73.300				
Reserve doorontwikkeling organisatie	30.604				
Maximeren reserve Ontheemden	1.159.000				
Overschot Ontheemden Najaarsnota	1.677.500				
Overschot Asielzoekers Najaarsnota	1.149.000				
Saldo Vrije Algemene Reserve op 1 januari 2025	**14.817.242**		31,37%	37,77%	
Storting obv begroting 2025	900.000				
Saldo Vrije Algemene Reserve op 1 januari 2026	**15.717.242**		28,42%	31,71%	*
Prognose tekort 2026: € 3.360.000					
Structurele aanwending Vrije Algemene Reserve 10% van saldo op 1-1-2026	-1.571.724	-1.571.724			
Incidentele aanwending van Vrije Algemene Reserve voor restant tekort	-1.788.276	-1.788.276			
Saldo Vrije Algemene Reserve op 1 januari 2027	**12.357.242**	-3.360.000	29,86%	25,34%	
Prognose tekort 2027: € 3.780.000					
Structurele aanwending Vrije Algemene Reserve 10% van saldo op 1-1-2027	-1.235.724	-1.235.724			
Incidentele aanwending van Vrije Algemene Reserve voor restant tekort	-2.544.276	-2.544.276			
Saldo Vrije Algemene Reserve op 1 januari 2028	**8.577.242**	-3.780.000	23,78%	17,60%	
Prognose tekort 2028: € 3.981.000					
Structurele aanwending Vrije Algemene Reserve 10% van saldo op 1-1-2028	-857.724	-857.724			
Incidentele aanwending van Vrije Algemene Reserve voor restant tekort	-3.123.276	-3.123.276			
Saldo Vrije Algemene Reserve op 1 januari 2029	**4.596.242**	-3.981.000	19,77%	12,99%	
Prognose tekort 2029: € 3.981.000 (gelijk aan 2028)					
Structurele aanwending Vrije Algemene Reserve 10% van saldo op 1-1-2029	-459.624	-459.624			
Incidentele aanwending van Vrije Algemene Reserve voor restant tekort	-3.521.376	-3.521.376			
Saldo Vrije Algemene Reserve op 1 januari 2030	**615.242**	-3.981.000	nog niet bekend	nog niet bekend	

* Bij een toename van het eigen vermogen mag je verwachten dat het ratio% stijgt. De solvabiliteitsratio geeft een percentage van het balanstotaal weer.

In formule: Solvabiliteitspercentage = Eigen Vermogen gedeeld door het Balanstotaal.

Het balanstotaal in 2024 en 2025 wordt aanzienlijk hoger omdat vanaf deze jaren de invloed van de investeringen in die jaren doorwerkt in het solvabiliteitspercentage.

De nieuwbouw van de sporthal Parkzicht, de basisschool Wilsdonk/Vonder en Kinderdagverblijf Groei bedragen ruim € 14 miljoen en verhogen het balanstotaal.

Door het hogere balanstotaal wordt de procentuele verhouding met het eigen vermogen lager.

Gemeente Geertruidenberg

Bijlage 2: Aanpassingen aanvullend op RIB van 29-10-2024

Was-Wordt begroting 2025-2028

Programma 3
3.3 wat mag het kosten:

Was:
Sociale Werkplaatsen
Vanuit het Rijk krijgt de gemeente jaarlijks een taakstelling voor wat betreft het realiseren van Beschut Werk plekken. Was het aantal aanvragen voor een Beschut Werk Plek hoger dan deze taakstelling, dan werden deze mensen alsnog geplaatst, ere werd dus niet gewerkt met een wachtlijst. Nu alsnog een wachtlijst gaan hanteren voldaan is aan de wettelijke taakstelling.

Wordt:
Sociale Werkplaatsen
Vanuit het Rijk krijgt de gemeente jaarlijks een taakstelling voor wat betreft het realiseren van Beschut Werk plekken. Was het aantal aanvragen voor een Beschut Werk Plek hoger dan deze taakstelling, dan werden deze mensen alsnog geplaatst. Er werd dus niet gewerkt met een wachtlijst.

Was:
Sociale Werkplaatsen
Taakstelling beschut werk geeft minder stijging op 66500101/438026. Voor 2025 mogelijk € 25.000 minder stijging (2026 pas € 50.000). De plaatsingen boven onze wettelijke taakstelkling ontstaan pas in de loop van het jaar, vandaar dat de stijging in eerste instantie minder zal zijn in 2025.

Wordt:
Sociale Werkplaatsen
Voor 2025 mogelijk € 25.000 minder stijging (2026 pas € 50.000). De plaatsingen boven onze wettelijke taakstelling ontstaan pas in de loop van het jaar; vandaar dat de stijging in eerste instantie minder zal zijn in 2025.

Was:
Noodopvang Vluchtelingen Oekraïne Hoge Veer expl.
De gemeenteraad heeft besloten dat de Oekraïense ontheemden tot en met 31 oktober 2025 opgevangen worden op het Hoge Veer. De taakstelling van de gemeente is om 126 Oekraïense ontheemden op te vangen per 1 januari 2025. Bij een gelijkblijvende opvang van 126 Oekraïense vluchtelingen tot 1 november 2025 wordt € 2.336.000 V aan Rijksvergoeding verwacht. De exploitatiekosten van de opvanglocatie wordt op basis van ervaring uit de afgelopen twee jaar geraamd op € 1.713.500 N.

Wordt:
Noodopvang Vluchtelingen Oekraïne Hoge Veer expl.
De gemeenteraad heeft besloten dat de Oekraïense ontheemden tot en met 31 oktober 2025 opgevangen worden op het Hoge Veer. De taakstelling van de gemeente is om 126 Oekraïense ontheemden op te vangen per 1 januari 2025. Op basis van de Turap 2024-2 is voor 2024 een voordeling exploitatiesaldo berekend van € 1.713.500 (gebaseerd op een heel jaar). In 2025 komt dit lager uit o.a. als gevolg van sluiting per 31 oktober 2025 (10 maanden).

Programma 4 Wonen.
4.1 Wat willen we bereiken?
4.1.2 Verbeteren, bewaken en behouden van balans.

Was:
c. Bij iedere ontwikkeling wordt de balans in ruimtelijke inrichting als uitgangspunt genomen.
De ruimtelijk inrichting staat onder druk vanwege andere maatschappelijke opgaves. Klimaatadaptatie, hittestress, wateroverlast, de wens voor een groene en gezonde omgeving, maar ook de wens voor onder andere een betere mobiliteit en bereikbaarheid of de energietransitie zorgen dat ontwikkelingen met veel aanvullende eisen en wensen te maken krijgen. Soms is het dus noodzakelijk om op bepaalde ambities af te schalen om ontwikkelingen haalbaar en realistisch te houden.

Gemeente Geertruidenberg

Wordt:

c. Bij iedere ontwikkeling wordt de balans in ruimtelijke inrichting als uitgangspunt genomen.

De ruimtelijk inrichting staat onder druk vanwege andere maatschappelijke opgaven zoals klimaatadaptatie, hittestress, wateroverlast en de wens voor een groene en gezonde omgeving. Ook de wens voor onder andere een betere mobiliteit en bereikbaarheid en de energietransitie zorgen dat ontwikkelingen met veel aanvullende eisen en wensen te maken krijgen. Soms is het dus noodzakelijk om op bepaalde ambities af te schalen om ontwikkelingen haalbaar en realistisch te houden.

Paragraaf A – Lokale heffingen

Was:

Leges

Wij leveren diverse diensten en producten zoals paspoorten, rijbewijzen, uittreksels en (omgevings)vergunningen, waarvoor wij een vergoeding (leges) vragen. De tarieven inzake leges verhogen we, alleen daar waar mogelijk, slechts trendmatig en worden in rekening gebracht volgens de Legesverordening. Dit met uitzondering van de tarieven die van Rijkswege worden vastgesteld, zoals bijvoorbeeld de uitgifte van paspoorten en rijbewijzen.

Wordt:

Wij leveren diverse diensten en producten zoals paspoorten, rijbewijzen, uittreksels en (omgevings)vergunningen waarvoor wij een vergoeding (leges) vragen. Met uitzondering van de tarieven die van Rijkswege worden vastgesteld, zoals bijvoorbeeld de uitgifte van paspoorten en rijbewijzen, verhogen we de tarieven inzake leges waar mogelijk slechts trendmatig en brengen we die in rekening volgens de Legesverordening.

Financiële bijlagen

Investeringsplan 2025-2028

Toelichting Lissenveld met verduurzaming en vergroening

Was:

Wegen Dombosch naderen het einde van hun technische levensduren worden gerehabiliteerd. gelijk voor het voorkomen van wateroverlast en hittestress en waar mogelijk wordt ook in he kader van het project 'Toekomstbestendig Dombosch' groen toegevoegd." Voor het voorkomen van wateroverlast en hittestress. Voor de Elftweg, Krabbescheer, Oeverkruid en Ramgatseeg worden waar mogelijk de fietsvoorzieningen aangepast. Dit wordt in een later uitgewerkt

Wordt:

De wegen op Dombosch naderen het einde van hun technische levensduur en worden gerehabiliteerd. Te gelijker tijd worden maatregelen genomen ter voorkoming van wateroverlast en hittestress en waar mogelijk wordt ook in het kader van het project 'Toekomstbestendig Dombosch' groen toegevoegd. Voor de Elftweg, Krabbescheer, Oeverkruid en Ramgatseweg worden waar mogelijk de fietsvoorzieningen aangepast. Dit wordt later uitgewerkt.

Toelichting Zalmweg met verduurzaming en vergroening / Forellenweg met verduurzaming en vergroening

Was:

Wegen Dombosch naderen het einde van hun technische levensduren worden gerehabiliteerd. gelijk voor het voorkomen van wateroverlast en hittestress en waar mogelijk wordt ook in he kader van het project 'Toekomstbestendig Dombosch' groen toegevoegd." Voor het voorkomen van wateroverlast en hittestress. Voor de Elftweg, Krabbescheer, Oeverkruid en Ramgatseeg worden waar mogelijk de fietsvoorzieningen aangepast. Dit wordt in een later uitgewerkt

Wordt:

De wegen op Dombosch naderen het einde van hun technische levensduur en worden gerehabiliteerd. Te gelijker tijd worden maatregelen genomen ter voorkoming van wateroverlast en hittestress en waar mogelijk wordt ook in het kader van het project 'Toekomstbestendig Dombosch' groen toegevoegd. Voor de Elftweg, Krabbescheer, Oeverkruid en Ramgatseweg worden waar mogelijk de fietsvoorzieningen aangepast. Dit wordt later uitgewerkt.

Gemeente
Geertruidenberg

Overzicht reserves en voorzieningen
Toelichting op reserves

Was:
De reserves hebben verschillende functies. Waaronder een bufferfunctie voor het opvangen van onverwachte tegenvallers en risico's (weerstandscapaciteit). Een bestedingsfunctie voor het reserveren van middelen voor specifiek doel of activiteit. Een egalisatiefunctie voor het egaliseren van tarieven over meerdere jaren. Ook kunnen jaarlijks terugkerende en (sterk) fluctuerende lasten met een reserve daarbij worden verrekend. Daarnaast kennen de reserves een financierings- en dekkingsfunctie zoals o.a. dekking van kapitaallasten van investeringen.

Wordt:
De reserves hebben verschillende functies waaronder een bufferfunctie voor het opvangen van onverwachte tegenvallers en risico's (weerstandscapaciteit), een bestedingsfunctie voor het reserveren van middelen voor specifieke doelen of een specifieke activiteit en een egalisatiefunctie voor het egaliseren van tarieven over meerdere jaren. Ook kunnen jaarlijks terugkerende en (sterk) fluctuerende lasten met een reserve daarbij worden verrekend. Daarnaast kennen de reserves een financierings- en dekkingsfunctie zoals o.a. dekking van kapitaallasten van investeringen.

Bijlage 3: Meerjarenbegroting 2025-2028 inclusief verbeteringen.
Als bijlage 3 is een pdf bestand "meerjarenbegroting 2025 – 2028" toegevoegd. In dit document zijn alle voorgestelde wijzigingen uit de Raadsinformatiebrief van 29 oktober 2024 aangebracht. Ook de wijzigingen die als kennelijke verschrijving worden aangemerkt zijn gecorrigeerd en de tekstuele aanpassingen van bijlage 2 van deze MvA zijn hierin opgenomen.